

9.12.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Agnieszka Sieczkowska, lengyel állampolgár által benyújtott 0562/2010. számú petíció lengyel forgalmi rendszámmal rendelkező céges autójának a dán hatóságok általi lefoglalásáról, és ezzel kapcsolatban a munkavállalók szabad mozgásának akadályozásáról

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója kifogásolja, hogy a dán hatóságok lefoglalták a lengyel forgalmi rendszámmal rendelkező autóját, amelyet üzleti utakhoz szokott használni, és hogy a dán hatóságok mértéktelenül magas regisztrációs adót követelnek tőle, illetve bírságot szabtak ki rá. A petíció benyújtójának véleménye szerint ebben az ügyben teljes mértékben az Európai Uniónak a gépkocsik nyilvántartásba vétele és adóztatása területén hatályos rendelkezéseivel összhangban járt el, és ebben az összefüggésben felhívja a figyelmet a Bíróságnak a C-464/02. számú, az Európai Közösségek Bizottsága kontra Dán Királyság ügyben hozott ítéletére, továbbá a Bíróságnak a C-151/04. és C-152/04. számú egyesített ügyekben, (a tribunal de police de Neufchâteau előzetes döntéshozatal iránti kérelme) a Claude Nadin, a Nadin-Lux SA és Jean-Pascal Durré ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban hozott ítéletére, amelyek mind a valamely másik tagállamban nyilvántartásba vett céges autó használatát érintették. A petíció benyújtója továbbá felhívja a figyelmet a Bíróságnak a C-156/04. számú, az Európai Közösségek Bizottsága kontra Görög Köztársaság ügyben hozott ítéletére, amely kimondja, hogy „a Bizottság úgy véli, hogy e büntetések [lefoglalás] – a görögországi közigazgatási hatóságoknak a szokásos tartózkodási hely meghatározására irányuló gyakorlatával, valamint azzal együtt, hogy nem veszik figyelembe az érintett személy esetleges jóhiszeműségét – aránytalanok.” A petíció benyújtója ezért az Európai Parlament intézkedését kéri.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2010. október 1. Felkérlik a Bizottságot, hogy az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint nyújtson tájékoztatást.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2010. december 9.

A Bizottság észrevételei

A petíció benyújtója hasonló panaszt terjesztett a Bizottság elé is a jármű dániai lefoglalása és a dán regisztrációs adók miatt.

A személygépkocsikra kivetett regisztrációs adók alóli mentesség

A személygépkocsikra kivetett adók terén nem létezik uniós szintű harmonizáció. Nagyon kevés olyan uniós jogszabály létezik, amely korlátozza a tagállamok ilyen adók kivetésére vonatkozó jogát, a tagállamok ezért széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek ezekben a kérdésekben. Azonban e hatáskörük gyakorlásakor a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott alapelveket. Ítélezési gyakorlatában e tekintetben az Európai Unió Bírósága meghatározta – és leszűkítette – a tagállamok hatáskörét az egyik tagállamban letelepedett munkáltató által egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező munkavállaló rendelkezésére bocsátott céges autó adózása tekintetében. A petíció benyújtója erre az esetjogra utal.

A C-464/02. sz., az Európai Közösségek Bizottság kontra Dán Királyság ügyben az Európai Bíróság megállapította, hogy az a személy, aki az egyik tagállamban rendelkezik munkaviszonnyal, de egy másikban lakik, a lakóhelye szerinti országban magán- és munkacélra is használhatja a munkáltatója nevében egy másik tagállamban nyilvántartásba vett járművet, amíg a járművet elsősorban a lakóhelye szerinti országon kívül használja. A C-151/04. sz. Claude Nadin és a C-152/04. sz. Jean-Pascal Durré összevont ügyekben a Bíróság megerősítette ítéletét a munkavállalók tekintetében, kiterjesztve azt a társaságok részvényeseire, igazgatóira és ügyvezetőire.

Olyan körülmények esetén azonban, mint amelyek a petíció benyújtója ügyében is fennállnak, elsősorban azért nem alkalmazható a más tagállamban nyilvántartásba vett céges autókra kivetett adók alóli mentességre vonatkozó uniós esetjog, mert a petíció benyújtója nem céges autót, azaz nem a munkáltatója nevében nyilvántartásba vett autót használ(ja).

Mivel a petíció benyújtója saját neve alatt nyilvántartásba vett magánautót használ, esetében az egyes szállítóeszközök valamely tagállamba egy másik tagállamból történő ideiglenes behozatalának Közösségen belüli adómentességéről szóló 83/182/EK tanácsi irányelv¹ lehet az egyetlen releváns irányelv.

A 83/182/EGK tanácsi irányelv biztosítja a valamely tagállam területén lakóhellyel rendelkező személy számára, hogy a tartózkodási helyétől eltérő tagállamban ideiglenesen használja autóját. A valamely tagállamban történő ilyen ideiglenes használat semmilyen adóügyi következménnyel nem járhat, feltéve, hogy a járművet használó személy „szokásos tartózkodási helye” egy másik tagállamban van.

A szokásos tartózkodási hely meghatározásakor a 83/182/EGK tanácsi irányelv 7. cikke szerint a személynek egy adott helyhez fűződő foglalkozási és személyes kötelekeit egyaránt figyelembe kell venni, csakúgy, mint e kötelek időtartamát. Amennyiben ezek a kötelek

¹ HL L 105., 1983.4.23., 59. o.

nem egyetlen tagállamhoz fűződnek, az irányelv a személyes kötelekeket részesíti előnyben a foglalkozásiakkal szemben, feltéve, hogy az adott személy arra a helyre rendszeresen visszatér. Az adott személy személyes és foglalkozási kötelekeinek megállapításakor minden releváns tényezőt figyelembe kell venni, így különösen az adott személy, valamint családtagjainak tényleges jelenlétét, a szálláslehetőséget, a vállalkozási tevékenység folytatásának helyét, valamint azt, hogy hol van érdekeltsége ingatlanokban. (Lásd a Bíróság C-262/99. sz. Paraskevas Louloudakis ügyben hozott ítéletének 51–56. pontját.)

A 9. cikk (3) bekezdése értelmében ezenkívül a Dán Királyság engedélyt kap arra, hogy bármely más tagállambeli személyt úgy tekintsen, hogy szokásos tartózkodási helye Dániában van, ha egy évig vagy egy 24 hónapos időszak alatt 365 napig ott él. Ha azonban az adott személyt úgy kell tekinteni, hogy két tartózkodási helye van, a fenti személy szokásos tartózkodási helye ott található, ahol házastársa és gyermekei élnek. Hasonló esetekben a Dán Királyság tárgyal a másik érintett tagállammal annak eldöntése érdekében, hogy adózási célokból a két tartózkodási hely közül melyiket kell figyelembe venni.

Annak megállapításakor, hogy egy személygépkocsit az ideiglenes behozatal feltételei szerint használnak-e, a tagállamok illetékes hatóságainak a feladata, hogy az egyes esetekre jellemző minden idevonatkozó tényezőt az EU ítélkezési gyakorlatából fakadó követelmények fényében felmérjék és mérlegeeljék. A nemzeti bíróságoknak a rendelkezésükre álló valamennyi bizonyíték figyelembevételével kell elvégezniük a kötelekekre vonatkozó adatok átfogó értékelését (lásd a Bíróság C-262/99. sz., Paraskevas Louloudakis ügyben hozott ítéletének 57. pontját).

Ha egy tagállam úgy határoz, hogy az érintett személy szokásos tartózkodási helye az említett tagállam területén található, akkor az uniós jogszabályokkal összhangban a tagállam gépjármű regisztrációs adót vethet ki, függetlenül attól, hogy a hasonló regisztrációs adókat egy másik tagállamban már megfizették-e (lásd e tekintetben a Bíróság C-138/04. sz., az *Európai Közösségek Bizottsága kontra Dán Királyság* ügyben hozott ítéletének 13. pontját).

Emellett a dán jogszabály alapján a gépjárművekre kivetett magas regisztrációs adót illetően a Bizottság a Bíróság által a C-383/01. sz. *De Danske Bilimportører* ügyben hozott ítéletre utal, amelyben a Bíróság megállapította, hogy ezek az adómértékek nem sértik az uniós jogot.

Végül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából (a C-387/01. sz. *Weigel* ügyben hozott ítélet 55. pontja és a C-365/02. sz. *Lindfors* ügyben hozott ítélet 34. pontja) az következik, hogy míg a gépjármű regisztrációs adó talán kedvezőtlenül befolyásolja a szabad mozgáshoz való jog gyakorlására vonatkozó döntést, a Szerződés nem biztosítja, hogy a tartózkodási hely Unión belüli megváltoztatása az adóztatás vonatkozásában semleges lesz. Egy egyén által az efféle tartózkodásihely-változtatás eredményeképpen tapasztalt hátrány csak akkor lenne ellentétes a Szerződés rendelkezéseivel, ha azokhoz képest kerülne hátrányos helyzetbe, akik az ilyen adóztatásnak korábban is alanyai voltak; pl. a migráns munkavállalónak nagyobb összegű adót kellene fizetnie, mint egy, a tagállamban már letelepedett személynek.

A petíció benyújtójának esetében fennálló körülményeknek az EU ítélkezési gyakorlata fényében való elemzését követően a Bizottság megítélése szerint a petíció benyújtójának ügye szemmel láthatóan nem bizonyítja olyan általános közigazgatási gyakorlat vagy nemzeti jogszabály meglétét az ideiglenes behozatali szabályok alapján a személygépjárművek regisztrációs adójának kivetésével összefüggésben, amely nem felelne meg az uniós jognak.

A más tagállamban nyilvántartásba vett ott személygépkocsik lefoglalására vonatkozó dán jogszabály

A Bizottságnak tudomása van arról, hogy a dán hatóságok valóban foglalnak le más tagállamokban nyilvántartott gépkocsikat olyan körülmények között, amikor a hatóságoknak okuk van feltételezni, hogy a gépkocsit nem az ideiglenes behozatal szabályai szerint használják. A Bizottság szigorúan fellép az ilyen lefoglalásokkal kapcsolatban, mivel a járművek használatának joga fontos a személyek szabad mozgáshoz való joga tényleges gyakorlása szempontjából. Ezenkívül az EU ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy egy efféle intézkedés esetleg aránytalan lehet az elérni kívánt célhoz képest, amely jelen esetben a bírságok és díjak beszedése. (Lásd a Bíróság C-156/04. sz., az Európai Közösségek Bizottsága kontra Görög Köztársaság ügyben hozott ítéletét.) A Bíróság szerint ez a célkitűzés olyan eszközökkel – például biztosíték nyújtásával – is elérhető, amelyek sokkal inkább összeegyeztethetők az uniós joggal.

A dán hatóságok arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy a dán jogszabályok jelenleg nem teszik lehetővé, hogy az ilyen esetekben a lefoglalásnál kevésbé radikális intézkedéssel éljenek. Dánia azonban vállalta, hogy megteszi az annak biztosításához szükséges módosításokat, hogy jogszabálya rendezze ezt a kérdést, és törvényjavaslatot fog benyújtani a jelenlegi parlamenti ciklus során.

Következtetés

A petíció benyújtójának a magánautója utáni dán regisztrációs adó fizetésére vonatkozó kötelezettségét illetően a nemzeti bíróságok feladata, hogy az ügyére jellemző összes lényeges körülményt az uniós ítélkezési gyakorlatból fakadó követelmények fényében értékeljék és mérlegeljék, és döntsenek arról, hogy a Lengyelországban nyilvántartásba vett cégautója mentesülhet-e Dániában az ideiglenes behozatali szabályok szerinti regisztrációs adó alól. A Bizottság megjegyzi, hogy a petíció benyújtójának adókötelezettségéről még folyik az eljárás a nemzeti bíróságon, a Bizottság pedig bízik abban, hogy helyesen fogják alkalmazni az uniós jogot. A Bizottság ezért nem tesz további lépéseket ezen a területen.

A másik tagállamban nyilvántartásba vett autók lefoglalására vonatkozó dán jogszabályok tekintetében a Bizottság bízik abban, hogy Dánia módosítani fogja jogszabályát annak érdekében, hogy azt összhangba hozza az uniós joggal. A Bizottság szorosan nyomon fogja követni az e területre vonatkozó dán jogalkotási folyamatot, és tájékoztatni fogja a petíció benyújtóját, amint elfogadják a jogszabályt.